

τούς φτωχοὺς ἐπαγγελματίες γιὰ σοβαρὴ φιλολογικὴ δουλειά.

Θὰ εἶταν καὶ πολὺ ἀστείον νὰ τὸ σκεφτοῦμε κἄν. Ἐδῶ ἓνα κοντζάμ Βασιλικὸ μὲ τόσα μέσα δὲ κατὰφερε τίποτα! Ἄς εἶναι! Ἐκεῖνο μόνον ποὺ τοὺς ζητοῦμε εἶναι νὰ σεβαστοῦνε κάπως τὸν ἄμοιρον κοσμάκη καὶ νὰ μὴ τοῦ παρουσιάσουν καὶ πολὺ βροῦμα πράγματα. Μακριὰ προπᾶντων ἀπ' τὰ πατριωτικὰ δράματα ποὺ κατάντησαν ἀληθινὴ ἱεροσυλία τὸ περυνὸ καλοκαίρι. Ἀκόμα μακριὰ κι' ἀπὸ σοβαρὰ δράματα μὲ τιποτένιους ἠθοποιούς. Καιρὸς πιά νὰ πάθουνε τὰ ξεσκίσματα τῶν αὐτιῶν καὶ ἡ διατάραξη τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Κατὰ τῆλλα ἄς κάνουν ὅ,τι θέλουν· πρέπει δὲ νὰ ζήσουν κι' αὐτοί!

Λ. ΣΙΓΑΝΟΣ

ΒΑΦΤΙΣΙΑ

Τὴν περασμένη Πέμπτη στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά» ὁ Κώστας Τρικογιλίδης βάφτισε τὸ κορίτσι τοῦ Δ. Ταγκόπουλου καὶ τοῦδωσε τὸ ὄνομα Μυριέλλα.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

[ΘΥΜΗΣΗ]

Ἡ νύχτα ἦταν βαθεῖα. Τὸ φεγγάρι χλωμὸ κι' δλόγιμο ἐφεγγε μελαχολικὰ. Μόνον καθόμαστε στ' ἀκρογιάλι ἀκουμπισμένοι στοὺς βράχους κι' ἀγκαλιασμένοι λέγαμε λόγια θλιβερὰ τοῦ χωρισμοῦ· τοῦ χωρισμοῦ τοῦ ἀγύριστου· θυμάμαι καὶ δακρῶζω.

Ἐγυρες τὸ κεφάλι σου στὰ στήθη μου παθητικά. Τὸ πρόσωπό σου χλωμὸ ἐφάνταζε χλωμότερο στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ τὰ μαλλιά σου τὰ ξανθὰ ἀκόμα περισσότερο ξανθίζανε. Εἶχες τὴν ὄψη τοῦ πόνου καὶ μὲ ρώτησες γλυκὰ κι' ἐλόθλιβα.

— Δὲ θὰ μὲ λησμονήσης ἄραγε; Θὰ μ' ἀγαπᾶς;

Δὲ σ' ἀπάντησα. Τὰ θλιμμένα λόγια σου μοῦ γεννῶσανε χεῖμαρρους τὰ λόγια, τὰ τραγοῦδια, στὴν καρδιά μου κι' ὅμως δὲ σ' ἀπάντησα.

Ἐγυρα τὸ πρόσωπό μου στὸ ξανθὸ κεφάλι σου, τὰ χεῖλη μου εὔρηκαν τ' ὄμορφό σου στοματάκι καὶ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἀρκετὴ ὥρα δὲν εἶδε τ' ἐλόγλυκό σου πρόσωπο.

Σὰ νὰ 'θελες νὰ ξεκολουθήσῃ ἡ ἀπάντησή μου, σήκωσες τὸ κεφάλι, ἔφερες τὰ χεῖριά σου γύρω στὸ λαιμό μου, κρεμάστηκες γλυκὰ καὶ μούπες.

— Δὲ μ' ἀπαντᾶς; Δισταάζεις νὰ μοῦ πῆς ἓνα φέμμα!

Ἄνοιξα τὰ χεῖλη μου τότες καὶ σοῦπα λόγια ποὺ δὲν τὰ θυμῶμαι πιά, λόγια ποὺ ἀνθίζαν στὴ λάμψη τῶν ματιῶν σου κι' ἐμιγνῶν μὲ τ' ἐλάλαρο τ' ἀγέρι ποὺ χὰιδεθε τὰ ξανθὰ σου τὰ μαλλιά κι' ἐφευγαν μαζί του.

Καὶ σὺν τέλειωσα σφίχτηκες ἀκόμα ἀπάνω μου καὶ σὰ νὰ μὴ σοῦφτασαν μούπες.

— Πές μου ἀκόμα.

Ἐμιζα τὰ χεῖλη μου στὰ δικά σου κι' ἀκούσαμε μαζί τὸ τραγοῦδι τῆς καρδίας...

Ἐάφνω ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν πυκνὸ ἤσκιο τῶν μακρυσμένων δεντρίων ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ μονότονη καὶ μελαχολικία.

Σήκωσες ἀνήσυχα τὸ κεφάλι, κοίταξες στὰ μακρινὰ καὶ μούπες.

— Ἀκούεις; ὁ γκιώνης; τρέμω.

Σ' ἐσφιξα μὲς' στὴν ἀγκαλιά μου καὶ σοῦ μίλησα καὶ σὲ παρηγόρησα.

Καὶ μούπες πάλι.

— Ραγίζετ' ἡ καρδιά μου σὺν τ' ἀκούω· αὐτὸ δὲν εἶναι λάλημα, εἶναι κλάμμα, ὦ ναι, κλαίει κἄτι νεκρὸ, κἄτι πεθαμένο.

Καὶ σοῦπα.

— Εἶσαι τρελλή· γιατί τέτοια νὰ σκέφτεσαι;

Καὶ μ' ἀπάντησες.

— Γιατί; δὲν εἶν' ἀλήθεια; Δὲν ἀκουσες ποτέ σου τὴν ἱστορία τοῦ γκιώνη; Ἐγὼ κἄποτε τὴν ἀκουσα ἤμουνα μικρὴ, τώρα μόλις μούρχεται κάποια θύμηση ἀπ' ὅσα ἔκουσα. Ὡ ναι, θυμῶμαι τὴ γριά γιὰ γιὰ ποὺ μᾶς τέλειωσε τὸ παραμῦθι τοῦ γκιώνη. «Ἦταν ἓνα ὄμορφο παλληκάρι κι' ἀγαπῶσε μιὰν ὠραία κορασίδα. Ἐκεῖνη πέθανε κι' αὐτὸ ἔσβυσε στὸ κλάμμα. Ἀντηχοῦσαν τὰ δάσα ἀπὸ τὸ κλάμμα τοῦ κ' εἰρηματιῆς τὸ φέρνανε μακριὰ. Τ' ἔκουσε ἡ Ἐωθιά τοῦ δάσου, τὸ λυπήθηκε καὶ τὸ 'καμε πουλί· μὰ φοβήθηκε πὼς καὶ πουλί χειρότερα θὰ θρηνοῦσε καὶ θὰ γιόμιζε μὲ θλιβερὸ κελαιδίσιμα τὸ δάσο τῆς. Καὶ τοῦδωσε μιὰ μόνη νότα στὴ φωνὴ του ὅσο ποὺ ἰχθη φωνὴ κι' αὐτὸ ὅπως ὅλα τ' ἄλλα τὰ πουλιά. Μὰ ὁ πόνος του δὲν ἔσβυσε οὔτ' ἐκρύφτηκε. Στὸ μοναχὸ τόνο τῆς φωνῆς του ἔδωκε ὅλο τὸν πόνο τῆς καρδίας κι' ἀπὸ τὴ μονότονη λαλιά ἀκούστηκε τραγοῦδι ποὺ ὅποιος τ' ἀκούσῃ ποτέ δὲ θὰ τ' ἀκούσῃ χωρὶς πόνο, οὔτε ποτέ θὲ νὰ τὸ λησμονήσῃ».

Καὶ τώρα θαρρῶ πὼς ἡ φωνὴ τοῦ γκιώνη ἀπὸ τὴν καρδιά μου βγαίνει. Ὡ ναι, σ' ἀγαπῶ πολὺ καὶ φοβᾶμαι· κλαίω κι' ἐγὼ ἀπόψε μὴ ἴσως ἡ ἀγάπη μας πετάξῃ γιὰ πάντα μὲ τὸ χωρισμὸ μας. Ὡ πὼς πονῶ ποὺ θὰ φύγω καὶ πὼς φοβοῦμαι μήπως γιὰ πάντα.

Σοῦκλεισα τὸ στόμα μὲ τὰ χεῖλη μου. Πέρασα τὸ χέρι μου στὴ μέση σου, σὲ σήκωσα ἀπὸ τὴ θέση σου κι' ἐκῆμαμε λίγα βήματα μαζί νὰ σοῦ φύγουν οἱ μαῦρες σκέψεις.

Ἀκουμπήσες ἀπάνω μου βαρῶς σὺν πολὺ κουρασμένη ἀπὸ κόραση βαθεῖα τῆς ψυχῆς. Σοῦδειξα τὴ θάλασσα ἀχνὴ κι' αὐτὴ ἀπὸ τὸ χρῶμα τοῦ φεγγαριοῦ καὶ μαζί μ' ἄλλα σοῦπα.

— Σώπα, τρελλή. Ἡ ἀγάπη μας εἶναι μεγάλη σὺν ἡ θάλασσα ποὺ ἀπλώνεται μπρὸς μας. Ὅσοις ἀτμούς κι' ἀν κλέψῃ ὁ ἥλιος καὶ γιομίσῃ σὺν γνεφα τὸν οὐρανὸ, ἡ θάλασσα μένει ἡ ἴδια ἀτέλειωτη, ἀπέραντη, μεγάλη. Ὅσην ἀγάπη κι' ἂ μᾶς κλέψῃ ὁ καιρὸς πάντα θὲ ν' ἀνθίζῃ στὴν καρδιά μας ἀτέλειωτη, ἄσβεστη, ἀμάραντη.

Τὸ κλάμμα τοῦ γκιώνη εἶχε σοπάσει καὶ σὺ εἶχες παρηγορηθεῖ. Ἦσαν ὅμως πάντα καταβαλμένη, κουρασμένη, κι' ἔπρεπε νὰ πᾶς σπῆτι σου κι' ἐκινήσαμε νὰ πᾶμε. Ἐφτάσαμε λέγοντας πολλὰ. Κ' ἔρθε ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ. Θυμάσαι; Τί δάκρυα, τί γλυκόπικρος καημὸς, πονῶ κι' ἀναστεναζῶ ἀκούη. Μείναμε ὦρα κι' ἡ πιστὴ σου περέτρα σὲ περίμενε καὶ σ' ἐκράζε.

Τελευταῖα ἀποφασίσαμε ἀν καὶ μὲ λύπη νὰ δώσουμε τέλος. Ὡ, θυμάσαι τί χρυσὰ λογάκια, τί φιλιὰ καὶ τί ὄρκοι καὶ τί ἀγάπες. Ὅμως θυμάσαι ἀκόμα κἄτι; Τὸ θυμάμαι κι' ἐγὼ κι' ἀνατριχιάζω σὺν κ' ἐμένα. Ὡ ναι, τὰ λόγια σου μοῦ σκορπίσανε κι' ἐμένα τὸ ῥόδο καὶ τὴν ἀνησυχία. Ἦρα ἀλησμόνητή. Ὅταν τὰ χεῖλη μας γιὰ τελευταία φορὰ εἶχαν

ἐνωθεῖ καὶ προσπαθοῦσαν ὅσο περισσότερο νὰ μείνουν ἐνωμένα, ἀκούστηκε μακριὰ μακριὰ, μὰ γι' αὐτὸ πῶς παράξενον, πῶς μελαχολικόν, πῶς νεκρικόν τὸ κλάψιμο τοῦ γκιώνη ἀνατριχιάσες, ἐταράχτηκες, μὰ κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο. Ἄχ! τί νᾶθελε τὸ πουλί αὐτὸ ποὺ ἔρχονταν τόσο ἄσκημα νὰ μᾶς ἀνησυχῆσῃ. Ἄραγε ἐπρομάντευε τίποτα; Ὁ γκιώνης ἔκλαιε καὶ τ' ἀγέρι ἐτρεμόφερνε τὸ λάλημα τοῦ φιληθήκαμε ἄλλη μιὰ φορὰ γλυκὰ γλυκὰ καὶ κλάψαμε κι' ἐμεῖς· θυμάσαι; Καὶ μούπες— Ἀγάπα με— Καὶ σοῦπα. Ὅσο ἀναπνέω.

Τέλος ἐφύγαμε, ἐσὺ ἐμπήκες σπῆτι σου μισολιπόθυμη. Ἐγὼ ἐφευγα, μὰ σὲ κάθε βῆμα μοῦ φαίνονταν πὼς ἀνταποκρίνονταν τὸ λάλημα. Ν' ἀκλουθοῦσε ἀραγε τὴ ζωὴ μου;

Καιρὸς ἔχει περάσει ἀπὸ τότες. Εἶσαι μακριὰ κι' ἐγὼ δὲν ξέρω ποῦ. Σοῦχω φυλάζει μιὰ φωλιτσα στὴν καρδιά μου ποὺ θᾶναι πάντα χαραγμένη ἡ δλόγλυκεια μορφὴ σου. Κι' ὅμως πρέπει γιὰ νὰ ξαναφέρω στὴ μνήμη μου τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἄραγε ζεῖς; Λάβε τὸν ἀπόδαθο χαιρετισμὸ μου τὴν ὥρα αὐτὴ κι' ἔκου, γλυκειὰ τῆς ἀγάπης μου ψυχῆ. Μάντισσα τὴ νύχτα ἐκείνη ἦσαν κι' ὁ γκιώνης ἔκλαιε ἀληθινὰ τὴν ἀγάπη μας ποὺ ἐμελλε νὰ πετάξῃ σὲ μακρινούς αἰθέρες. Σὲ θυμῶμαι πάντα σὺν ἔνειρο γλυκὸ κι' ὅμως ἡ δλόθερμη ἐκείνη θερμὴ ἀγάπη δὲν ὑπάρχει πιά. Εἶν' ἓνα ἔνειρο, ἓνας ἄρρος, ἐν' ἀεράκι. Ἐσβύστηκε σὰ ῥόδο καὶ μὲτα στὰ ξερὰ φύλλα μένει ἡ μυρωδιά του, μὰ πάντα βγαίνει ἀπὸ κἄτι νεκρὸ ποῦταν μιὰ φορὰ δλόζωο κι' ὠραίο. Ὁ γκιώνης ἔκλαιε πάνω στὸ μνήμα τῆς ἀγάπης μας, ὦ ναι, μάντισσα ψυχῆ κι' αὐτὴ τὴν ὥρα ποὺ γράφω τὰ λίγα αὐτὰ λόγια σὺν ἐπιτάφιο τῆς ἀγάπης μας τραγοῦδι, τὸ πιστεύεις; ἀκούεται πέρα μακριὰ ἡ φωνὴ τοῦ γκιώνη ἡ ἴδια κι' ἀπαράλλαχτη ἐκείνη φωνή. Ἐφυλλίζω κἄτι κίτρινα σπῆματα χαρτιά. Ἀπάνω τους εἶναι πατημένα ἄνθη ξερὰ καὶ μωσκοβολοῦν ἀπὸ κάπιο αἰθέριο ἄσβυστο ἄρωμα. Τὰ ξέρεις τὰ χαρτιά αὐτὰ, εἶναι τὰ δλόγλυκα λόγια ποὺ μοῦ γράφες τότες. Κ' ἐνῶ τὰ διαβάζω, τὸ δάκρυ μου στάει κι' ἀκούω μαζί τὸ κλάμμα τοῦ γκιώνη. Θυμάμαι ὅλα μας καὶ μάλιστα τὴν ὕστερη νυχτιά μας. Σπαραζετ' ἡ καρδιά μου σὲ τέτοιες θύμησης καὶ στάει τὸ δάκρυ μὲ τὸ λάλημα ἰσόχρονα καὶ περνῶν σὺν ἀστραπῇ τώρα κἄτι λόγια μούπες τότες. «Πίστεψε, κἄτι μυστήριον δίνει τὴ ζωὴ μας. Διαβάζε κάθε σκίρτημα τῆς ψυχῆς· κἄτι μακρινὸ θὰ προμηκεῖ». Ὡ σὺ, ποὺ πᾶ προμάντευες, γλυκειὰ μορφὴ κι' δλόγλυκεια ψυχῆ, χὰιρε κι' ἀπάντησε τὰ δάκρυα μου μὲ τὸ κλάψιμο τοῦ πονεμένου μας πουλιοῦ.

ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΤΕΜΗΣ

Ἐνας δδηγὸς στὴς Ἀλπεῖς, πούχε πολλὰ χρόνια σ' αὐτὴ τὴ δουλιὰ, περιγράφει ἔτσι τὸ φέρσιμο τῆς κάθε μιᾶς ἐθνικότητος πάνω στὴ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ.

Ὁ Γερμανὸς (ἄει), μιὰ ποὺ φτάῃ στὴν κορυφὴ, θέλει νὰ μᾶθη σωστὰ τὰ ψῆλλος τοῦ βουνοῦ πᾶνέβηκε καὶ τῶν ἄλλων ποὺ εἶναι γύρω του.

Ὁ Γάλλος ξεπαίρνεται ἀπὸ τᾶνριο τῆς τοποθεσίας καὶ τις φυσικὲς ὁμορφιὰς καὶ κάποι' ἐκεῖ ποὺ ἐκφράζει τὸ θαυμασμὸ του κάνει νάγκαλιόση καὶ τὸν δδηγό.

Ὁ Ἑγγλέζος, ἄμα βρεθῇ πάνω στὸ βουνὸ, βουτάει τὸ παγοξινάρι του στὸ χιόνι, κοιτίζει μιὰ ἑνα-γύρω κ' ὕστερα λέει:— Ἄνοιξε λοιπὸν τὸ καλάθι, νὰ φᾶμε καὶ τίποταν.

Γιὰ Ἑλλήνες δὲ μιλάει ὁ δδηγὸς αὐτὸς, ἴσως γιὰτι δὲν εὐτύχησε νὰνεβάσῃ κανένα μας πάνω στὰ βουνά του. Στὰ δικά μας δὲν ἀνεβαίνουμε καὶ θᾶνεδοῦμε στὴς Ἀλπεῖς;